

OB TEDNU OTROKA

Družbena dogajanja se ne začnajo ali končujejo ob izbranem dnevu ali tednu, vendar si jih ljudje določamo, da bi ob njih ocenili svoje delo in prizadevanja ter ustvarjalno načrtovali prihodnost.

Mednarodna organizacija za pomoč otrokom pri organizaciji združenih narodov UNICEF že četrto stoletja izbira za svetovni dan otroka posebne akcije in spodbuja vse ljudi sveta, da bi kar najbolj skrbeli za rast in razvoj svojih otrok.

Letošnja akcija je potekala pod geslom **VODO VSEM OTROKOM SVETA**. V Jugoslaviji je mednarodni dan otroka razširjen na **TEDEN OTROKA**, ki ga vsako leto v prvem tednu oktobra obeležimo kot družbeno manifestacijo dobre volje in dejavnosti odraslih v korist vseh otrok.

Pobudnik te akcije je zveza prijateljev mladine, ki je letos izbrala geslo: **SREČEN OTROK V ZDRAVEM OKOLJU**.

TEDEN OTROKA je mednarodna enkratna priložnost za preverjanje in analizo doseženih rezultatov pri skrbi za otroke.

Zveza prijateljev mladine naše občine je pripravila program tega tedna. Vsa društva prijateljev mladine po krajevnih skupnostih (Jarše, Moste, Štepanjsko naselje, Zadobrova-Sneberje, Polje, Zelena jama, Zadvor-Sostro in druga) so imela delovne seitanke in dala v programe več skrbi za otroke. Povsod so pregledali probleme v svojih krajevnih skupnostih, da bi jih lahko hitreje rešili.

V vseh pionirskih oddelkih so se predhodno dogovorili za skupne akcije in so v tem tednu okrasili izložbena okna s svojimi izdelki. Organizirali so tudi seitanke s starši in se dogovorili o še večjem sodelovanju. V več krajevnih skupnostih so se DPM, šole in KS dogovorile in pripravile skupne kulturne programe.

Tako kot pionirji, so bili vključeni v akcijo ob **TEDNU OTROKA** tudi naši najmlajši, zlasti tisti, ki so srečni, da so v organiziranem varstvu.

Občinska zveza prijateljev mladine je ob zaključku tedna pripravila prireditev s kulturnim programom, v katerem so nastopili pionirji PO Vide Pregarc in harmonikarski orkester pod vodstvom profesorja PIŠKURJA. Vsi vabljeni so si najprej ogledali novi vzgojnovarstveni zavod SELO, v katerem so našli tople domke tudi otroci, stari do treh let. Tako kot v drugih VVZ je tudi v tem oddelku prekoračeno njih število za 30 %.

Programi, ki so jih sprejeli občinska ZPM in

DPM v krajevnih skupnostih, so zelo obsežni. Zato je vsekakor nujno kadrovsko okrepiti vodstvo občinske ZPM, komisije in svete, ki delujejo pri njej.

Druga naloga je usposobiti delavce za delo z otroki — pionirji in mladino — ter posvetiti še več pozornosti tako pionirskim oddelkom kakor tudi zvezi pionirjev, ki letos praznuje 35. obletnico svoje ustanovitve. Okrepiti je treba tudi mentorstvo. Apelirali bomo na društva prijateljev mladine v KS, da usmerjajo primerne družine v VVZ na terenu, tako da bi bilo družinsko varstvo, ki je zaživilo v Štepanjskem naselju, organizirano tudi v drugih predelih občine.

Še bi lahko naštevali naloge, ki smo si jih zadali v letošnjem letu, ko se v Jugoslaviji spominjamo pomembnih zgodovinskih dogodkov. V delovne programe velja vnesti pri skrbi za otroke nove izvore, ki smo jih poiskali za našo dejavnost iz let NOB, ko smo zasnovali resnično tople in odgovoren odnos do mladega rodu.

ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE
občine Ljubljana Moste-Polje

PIONIRJI OŠ KETTEJA IN MURNA SMO PROSLAVILI DAN PIONIRJEV

29. septembra smo pionirji naše šole praznovali svoj praznik, ki je bil letos pomembnejši, saj praznujemo 35 let Zveze pionirjev.

Recitacijski krožek je prispeval uvodni recital, nakar se je za-

čela naša letna konferenca, kateri so prisostvovali delegati iz vseh razredov. Povabili smo tudi predstavnike vseh organizacij in društev iz KS, vendar se nam ni nihče odzval. Na konferenci smo izločili pionirski odbor, delegati

pa so poročali o delu krožkov in organizacij. V okviru svojega delovanja je ŠSD pripravilo tekmovanje. Likovni krožek je organiziral risanje po asfaltu na temo Pionir — Kurir — borec, foto krožek pa je za učence nižjih razredov pripravil ogled filma Kurir Nečjek.

Delegacija pionirjev je pred spomenik padlom na Povšetovi cesti položila šopek nageljnov. Svoj praznik smo zaključili z željo, da bi v tem šolskem letu dosegli čimboljše rezultate in da bi bili kot organizacija kar uspešnejša.

Pionirski odred
M. Perca na OŠ
Ketteja in Murna

ŠE ENKRAT: OTROCI...

Otroci, naše največje bogastvo sedanjosti in bodočnosti, so na naših cestah izredno pogosto žrtve prometnih nezgod. Na žalost podatki kažejo, da so otroci kot smrtno žrtve čedalje bolj pogost pojav na naših cestah. Tako podatki povedo, da je v letošnjem prvem polletju umrlo na sloven-

skih cestah 31 otrok, v istem obdobju lanskega leta pa 22. Prav tako je poraslo število ranjenih otrok, in sicer od lanskih 847 na letošnjih 975. Vsi ti podatki veljajo za prvo polletje letošnjega leta. Za poletno obdobje, ki vključuje še mesec september, sicer nimamo končnih podatkov, kaže pa, da je število smrtnih žrtev med otroki v treh poletnih mesecih upadlo, vendar je v septembru v ponovnem porastu.

Ne glede na porast ali padec števila smrtnih žrtev med otroki, ne glede na to, katere številke nam služijo za primerjavo, pa moramo ugotoviti, da je žrtev med otroki vedno preveč. Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, občinski in ljubljanski mestni organi za preventivo in vzgojo v cestnem prometu posvečajo temu problemu stalno skrb in organizirajo akcije za izboljšanje varnosti otrok v cestnem prometu.

Republiški svet predlaga, da posvečamo posebno skrb tudi varnosti otrok v prometu, in sicer: — vozniki naj otrokom s posebno uvidenostjo in razumevanjem za njihovo nepoznavanje motoriziranega »odraslega« sveta omogočijo varnejši vsakdan;

— starši naj posvečajo posebno pozornost prometni vzgoji svojih otrok in jim tudi s svojim zgledom kažejo, kako se morajo vsak dan obnašati na cesti;

— učitelji in vzgojiteljice naj posvečajo posebno pozornost preventivni prometni vzgoji svojih učencev in varnovancev.

PROMETNA VARNOST OTROK IN MLADINE V LJUBLJANI

Koristi, ki nam jih prinašata motorizacija in promet, so — žal — združene tudi z nevarnostmi. Dnevno beremo o prometnih nesrečah in njih posledicah, ki so tako hude, da vedno zahtevajo znova človeška življenja; o posledicah, zaradi katerih trpi vedno več ljudi in se množijo vrste invalidnih ter za delo nesposobnih ljudi; o posledicah, zaradi katerih je vsako leto na tisoče izgubljenih delovnih dni in povzročena ogromna družbena škoda. Taka je temna stran našega prometnega vsakdana.

Tudi v Ljubljani — kot drugod pri nas in v svetu — skušamo na različne načine in z različnimi oblikami ter sredstvi preprečevati to nevarno zlo sedanega časa. Poleg vrste prometno-tehničnih ureditev in izboljšav ter drugih posegov v vsakdanje prometno življenje ima zelo pomembno mesto tudi prometna vzgoja vseh udeležencev v prometu. Prometno-etična osveščenost občanov zelo veliko prispeva k preprečevanju prometnih nesreč in posledic.

V našem mestu so nosilci prometno-vzgojne aktivnosti občinske komisije za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v koordinaciji z dejavnostjo medobčinskega organa za preventivo in vzgojo v cestnem prometu skupščine mesta Ljubljane, ki v sodelovanju z drugimi organi in organizacijami že vrsto let deluje na področju prometne vzgoje. K uspešnemu in učinkovitemu delu z občani na področju prometne varnosti veliko prispeva tudi poznavanje prometno-varnostnih razmer, v katerih se znajdejo udeleženci v prometu. Razne analize s tega področja so najboljše kazalci o najpogostejših vzrokih prometnih nesreč in o tem, ali se prometna varnost izboljšuje ali ne, oziroma kateri ukrepi bi bili najbolj potrebni, da bi se zmanjšalo število in posledice prometnih nesreč.

Da bi seznanili občane Ljubljane o tem, smo pripravili kratko analizo stanja prometne varnosti otrok in mladine za obdobje preteklih treh let.

Nenehni porast motorizacije v Ljubljani in povečani priliv »zunanjega« prometa, ki pogojujeta stalno naraščanje števila prometnih nesreč na eni strani, pa nenehna prizadevanja za zmanjšanje teh nesreč na drugi strani, dajejo naslednjo sliko:

Število prometnih nesreč, pri katerih so bili udeleženi otroci in mladina:

	1974	1975	1976
Bežigrad	49	74	69
Center	64	72	58
Moste-Polje	37	46	57
Šiška	68	64	77
Vič-Rudnik	68	74	85
Skupaj	286	330	346

Prometno nevarnost otrok in mladine v Ljubljani zadnja tri leta narašča; v letu 1976 sicer ne tako izrazito kot leto dni prej, ko se je število nesreč povečalo kar za 44.

Ta zelo preprosti pregled števila prometnih nesreč, v katerih so bili udeleženi otroci in mladina, nas vodi do nekajih ugotovitev, namreč da se je lani število prometnih nesreč v občini Bežigrad in Center zmanjšalo v primerjavi z letom 1975, pa tudi da se je v letih 1974 in 1975 prav v občini Bežigrad število teh nesreč močno povečalo, in sicer kar za 25. To je obenem največji letni porast števila prometnih nesreč v zadnjih treh letih na območju ljubljanskih občin.

Tako obravnavani podatki nam nudijo le splošni pregled stanja prometne varnosti otrok in mladine v Ljubljani. Zanimivejši je najbrž podatek o tem, koliko teh nesreč so povzročili otroci sami, tj. da so nesreče nastale zaradi prometne napake najmlajših udeležencev v prometu. Tu so številke, razumljivo, precej manjše.

	1974	1975	1976
Bežigrad	20	46	32
Center	19	34	33
Moste-Polje	19	24	32
Šiška	33	34	37
Vič-Rudnik	37	31	44
Skupaj	128	169	178

Že površna primerjava podatkov obeh kazalcev nam pove, da je tu »krivda« deljena približno na pol, tj. približno vsaka druga nesreča se zgodi zaradi napake, ki jo povzročijo otroci, oziroma v vsakem drugem primeru so za nesrečo krivi drugi, predvsem vozniki motornih vozil.

Druga zanimivost, podobna analizi prve razpredelnice, je ugotovitev, da je tudi teh nesreč manj na območju občin Bežigrad in Center. Največji porast je zabeležen na območju občin Vič-Rudnik in Moste-Polje.

V nadaljnji analizi izstopa podatek, ki nam kaže na precej velik porast števila prometnih nesreč te vrste v letu 1975 in precej manjši porast v letu 1976.

Naslednja analiza nam prikazuje udeležbo otrok in mladine v prometnih nesrečah po starosti. Obravnavane so nesreče, ki so nastale po krivdi otrok. Glede na tri starostne skupine so podatki naslednji:

Skupni podatki za območje ljubljanskih petih občin:

Starost	0 — 7	8 — 14	15 — 19
1974	32	45	47
1975	38	44	68
1976	45	55	61
Skupaj	115	144	176

Tudi ti podatki nam povedo, da je sorazmerno veliko predšolskih otrok, ki nastopajo kot »krivci« prometnih nesreč, posebno še, če računamo, da se otrok te starosti nekako samostojno giblje zunaj domače hiše nekako šele po 4. letu starosti. To poglavje je za starše otrok te starosti zelo zanimivo. Odkriva nam nekaj, česar mnogi starši doslej niso vedeli ali se niso zavedali, namreč, da je promet za otroke brez potrebne in ustrezne prometne vzgoje nevaren. Prav neverjetno je, kako lahko miselno dostikrat puščamo ali celo pošiljamo naše najmlajše v prometni vrvež, kjer otrok sam ne ve, kaj sme, česa ne sme storiti, kaj je prav in kaj ni.

Drugo starostno skupino v prometnem nevarstvu te vrste pred-

	1974		1975		1976	
	mrtvi	tel. pošk.	mrtvi	tel. pošk.	mrtvi	tel. pošk.
Bežigrad	1	18	39	1	29	
Center		18	28	1	30	
Moste-Polje		20	21		26	
Šiška		31	33	1	35	
Vič-Rudnik	1	35	29		38	
Skupaj	2	122	150	3	158	

V razpredelnici so obravnavane posledice prometnih nesreč, nastalih zaradi napake otrok in mladine v prometu na ljubljanskih cestah. Posledice vseh prometnih nesreč z udeležbo otrok so seveda precej večje.

Tak davek, ki ga plačujejo najmlajši ljubljanci v prometu, je prav gotovo mnogo prevelik. Preveč in odveč je vsaka nesreča, če pa je v njej udeležen otrok, je to še bolj zaskrbljujoče.

stavljajo osnovnošolski otroci. Teh je nekaj več kot tistih iz najmlajše starostne skupine. Toliko več, da se poprečno zgodi v Ljubljani tedensko po ena prometna nesreča zaradi ne-
previdnega koraka osnovnošolca.

Bolj zaskrbljujoči so podatki, ki prikazujejo sorazmerno veliko udeležbo krivcev prometnih nesreč med mladino od 15. do 18. leta starosti. Ta starostna kategorija zasluži posebno pazljivo obravnavo zaradi vrste dejavnikov, ki v neki meri pogojujejo tako stanje. Predvsem moramo upoštevati starostno obdobje, ko otrok teži po popolni neodvisnosti in samostojnosti tudi v cestnem prometu ter istočasno kot obdobje, ko je mladina te starosti udeležena v prometu ne samo kot pešec, ampak zelo pogosto tudi kot voznik. Med temi vozniki pa so zelo številni vozniki koles z motorjem in celo mopedom in ne nazadnje tudi mladi traktoristi.

V okviru take obravnave bo prav gotovo zanimivo vedeti, kateri vzroki botrujejo prometnim nesrečam otrok in mladine.

Na prvem mestu so prometne nesreče, ki so se zgodile zaradi nenadne, nepredvidene prečkanja ceste. Te nesreče so daleč na vrhu lestvice vzrokov. To je razumljivo, saj je otrok-pešec največ. Na drugem mestu so prometne nesreče, ki so jih povzročili otroci-kolesarji. Zanimivo je, da zlasti zadnji dve leti te vrste prometnih nesreč po številu ne zao-
stajajo dosti za nesrečami otrok-pešcev. Neposredni vzroki teh nesreč so najpogostejše nepravilno vključevanje v promet in izsiljevanje prednosti vožnje.

Na tretjem mestu so prometne nesreče, ki so jih povzročili vozniki koles z motorjem in mopedom. Značilne napake te kategorije voznikov so podobne tistim, ki so jih delali otroci-kolesarji, pri čemer je treba dodati še neprimerno hitrost vožnje. Temu sledijo še drugi vzroki, ki pa se pojavljajo v mnogo manjšem številu, npr. hoja po nepravni strani ceste, hoja čez ceste zunaj označene prehode za pešce, nenadna sprememba smeri vožnje in drugo.

Tolikšnemu številu prometnih nesreč otrok botruje tudi dejstvo, da se vozi s kolesom in kolesom z motorjem še vedno veliko otrok, ki za to še nimajo dovolj izkušenj in znanja pa tudi ne ustreznega dovoljenja.

Končno naj zapišemo še, kako drago so bile plačane vse te prometne nesreče. V treh letih je na cestah območja mesta Ljubljane oziroma na območju ljubljanskih občin izgubilo življenje 5 otrok, 430 pa je bilo telesno poškodovanih. Podrobnejši pregled je takle:

MARJAN METLJAK

PISMA BRALCEV

OGLASIMO SE V KRAJEVNI SKUPNOSTI!

V prejšnji številki Nsk je bil med vestmi iz Zelene jame objavljen tudi posnetek zemljišča med Zvezno, Šmartinsko, Pokopališča in Kavčičevo ulico. Avtor pravi, da mu kot domorodcu tudi po jubilejnih desetih letih, odkar je postavil prvo vprašanje o usodi tega kraja, le-ta ni znana.

A kako malo bi bilo treba, da tega zanimivega jubileja ne bi bilo. Povsem dovolj bi bilo, če bi avtor stopil v prostore krajevne skupnosti,

kjer bi lahko že pred štirimi leti zvedel, da bodo na »jubilejnem« kraju gradili rekreacijski center, po novem planu tudi zaklonišča in novo stavbo družbenopolitičnih organizacij. Delati bodo predvidoma začeli prihodnje leto — če bo vse teklo po načrtih in če bo zbranih dovolj sredstev. Avtorju omenjene fotografije pa naj velja, da se od časa do časa le oglasi v prostorih svoje krajevne skupnosti.

IG